

Bezwaar tegen verlenging van de naturalisatietermijn van 5 naar 10 jaar

Het voorstel van de Nederlandse regering om de verblijfsduur voor naturalisatie te verdubbelen — van 5 naar 10 jaar — roept serieuze zorgen op. Vanuit het perspectief van een betrokken Nederlander is dit voorstel noch eerlijk, noch effectief. Hieronder staan de vijf sterkste argumenten tegen deze wijziging, onderbouwd met onderzoek en adviezen van deskundigen.

1. Geen bewijs dat de huidige termijn van 5 jaar tekortschiet

Er is geen enkel bewijs dat immigranten onvoldoende integreren binnen de huidige termijn van vijf jaar. De Raad van State en de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) hebben eerdere voorstellen tot verlenging bekritiseerd omdat de regering **geen overtuigende motivering** gaf. Beide instanties concludeerden dat er **geen aanwijzingen** zijn dat de bestaande termijn ineffectief is, zeker gezien het feit dat de meeste immigranten al binnen drie jaar aan de inburgeringsvereisten moeten voldoen.

Een verlenging zonder aantoonbare noodzaak is willekeurig en onrechtvaardig. De Raad van State benadrukte bovendien dat, zolang er geen **“dragende motivering”** wordt gegeven, het voorstel beter kan worden ingetrokken. Met andere woorden: het beleid wordt niet gedragen door feiten of problemen uit de praktijk.

2. Schaadt integratie in plaats van die te bevorderen

Paradoxaal genoeg zal een langere wachttijd de integratie juist **tegenwerken**. Onderzoek in Nederland toont aan dat naturalisatie een positief effect heeft op de maatschappelijke positie van migranten. CBS-data laten zien dat genaturaliseerde migranten sneller werk vinden, een hoger inkomen hebben en vaker een woning bezitten. Deze positieve effecten zijn het grootst bij mensen die **vroeger** in hun verblijf naturaliseren.

Een verlenging tot tien jaar onthoudt hen die voordelen. Een promotieonderzoek van Peters (2018) concludeerde dat een **snelle toegang tot het Nederlanderschap** integratie juist versnelt, en dat verlenging van de termijn contraproductief zou zijn. Ook eerdere plannen tot verlenging van vijf naar zeven jaar zijn om die reden verworpen. Het huidige voorstel zou dus een **tegenovergesteld effect** hebben: het belemmert integratie in plaats van die te versterken.

3. Oneerlijk tegenover langdurig ingezetenen die bijdragen aan Nederland

De maatregel is fundamenteel **onrechtvaardig** tegenover mensen die al jarenlang in Nederland wonen, werken en zich hebben ingezet om te integreren. Velen hebben hun leven ingericht op basis van de huidige termijn van vijf jaar — ze hebben Nederlands geleerd, werken, betalen belasting en hebben gezinnen hier opgebouwd.

Door de doelpalen te verplaatsen naar tien jaar worden hun verwachtingen doorkruist en blijven ze onnodig lang in onzekerheid. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stelde dat

de bestaande eisen voor naturalisatie **al streng genoeg** zijn, en waarschuwde dat verdere verzwaring ertoe leidt dat meer inwoners “**niet volledig kunnen deelnemen aan de samenleving**”.

Ongeveer 50.000 mensen per jaar verkrijgen nu het Nederlanderschap. Het nog eens vijf jaar laten wachten — ondanks dat ze aan alle andere eisen voldoen — is disproportioneel. Wie al bijdraagt aan onze economie en samenleving, verdient het om volwaardig Nederlander te worden zodra hij of zij daaraan voldoet.

4. Ondermijnt democratische inclusie en sociale cohesie

Een verblijf van tien jaar zonder burgerrechten ondermijnt onze democratische waarden. Het betekent dat een groeiende groep belastingbetalende, werkende inwoners jarenlang **geen stemrecht** heeft en wordt uitgesloten van bepaalde rechten en functies. Dat creëert een **tweederangspositie** die niet past bij een open en rechtvaardige samenleving.

Deskundigen wijzen erop dat het bemoeilijken van naturalisatie juist leidt tot **meer ongelijkheid en vervreemding**, terwijl een toegankelijke route het gevoel van verbondenheid en loyaliteit vergroot. Een gezonde democratie moedigt deelname aan; ze sluit niet uit. Het verlengen van de termijn tot tien jaar is daarom niet alleen onnodig, maar ook **contraproductief** voor sociale cohesie.

5. Schaadt het imago en de effectiviteit van Nederland

Terwijl andere landen de drempels voor naturalisatie **verlagen**, zou Nederland juist een van de strengste regimes in Europa krijgen. Dat is nadelig voor onze concurrentiepositie. In een tijd van krapte op de arbeidsmarkt en een groeiende behoefte aan internationaal talent moeten we aantrekkelijk blijven voor mensen die hier willen bijdragen.

Duitsland bijvoorbeeld heeft in 2024 de naturalisatietermijn juist **verkort van acht naar vijf jaar**, om aantrekkelijker te worden voor buitenlandse vakmensen. Nederland zou met een verlenging tot tien jaar precies de omgekeerde boodschap afgeven. Dat ontmoedigt hoogopgeleide migranten en studenten om zich hier te vestigen. Bovendien brengt een langere tijdelijke status meer administratieve lasten en onzekerheid met zich mee.

Kortom, de maatregel maakt Nederland **minder concurrerend** en wijkt af van internationale best practices — zonder aantoonbaar voordeel.

Conclusie

Het voorstel om de naturalisatietermijn van vijf naar tien jaar te verlengen is niet onderbouwd met bewijs, belemmert integratie en roept fundamentele vragen op over rechtvaardigheid en inclusie.

Als Nederlander die waarde hecht aan een hechte en eerlijke samenleving roep ik beleidsmakers op dit voorstel te heroverwegen. Een effectief integratiebeleid hoort nieuwe Nederlanders **te versterken**, niet te vertragen.

De band met Nederland wordt niet sterker door mensen langer buiten te sluiten, maar door hen tijdig de kans te geven volwaardig deel te nemen aan onze democratie en samenleving.

Bronnen:

- Raad van State – Advies over verlenging naturalisatietermijn
- Peters e.a., *Naturalisatie vergroot kansen migrant* (CBS, 2018)
- IND – Naturalisation Statistics 2021–2023
- Stichting Civic, reactie op Hoofdlijnenakkoord 2024–2028
- NU.nl – Nieuwe Duitse naturalisatiewet (2024)